

Spaargeld mobiliseren voor productieve investeringen

Strategische denkpistes rond de fiscaliteit van het individuele sparen

18 juni 2014

1. Woord vooraf

De **uitdagingen voor België** zijn genoegzaam bekend: de hoge overheidsschuld, de oplopende kosten van de vergrijzing, en het aanzwengelen van de economie. Een deel van de spaarreserves inzetten op lange termijn is in dat licht onontbeerlijk, willen we de productieve economie efficiënter financieren.

Vanuit die vaststelling werd in 2013 op initiatief van Belfius een onafhankelijke denktank van academici¹ opgericht met de steun van strategieadviseur Roland Berger. Deze denktank heeft een **ontwerp van fiscaal kader voor het individuele sparen** voorgelegd. Het moet de oude dag van de huidige generatie veiligstellen en tegelijk de welvaart van de volgende generatie verzekeren. Het ontwerp wil die doelstelling bereiken met een voor de overheid fiscaal neutrale begroting.

2. Voorstellen

In de voorgestelde belastinghervorming worden **de belastingvoordelen ondergebracht in vijf korven die elk heel concreet inspelen op specifieke behoeften** van de belastingplichtige en van de samenleving in haar geheel.

1. Korf 1 – Sparen uit voorzichtigheid (korte termijn)

Deze korf stemt overeen met **het huidige geregementeerde depositoboekje**, maar met een belastingvrij rentebedrag van maximaal 1 000 euro (i.p.v. 1 900 euro nu). Iedere cumulatie van het belastingvoordeel door rekeningen te vermenigvuldigen, zal onmogelijk worden gemaakt via een bronbelasting.

2. Korf 2 – Productieve investeringen (lange termijn)

De tweede korf bevat de **langetermijnsparproducten op minimaal 5 jaar**, zoals termijnrekeningen of kasbons op meer dan 5 jaar, en beleggingsfondsen. De roerende inkomsten uit die beleggingen kunnen in aanmerking komen voor een fiscale vrijstelling van 1 000 euro.

3. Korf 3 – Wonen

Deze korf wil de fiscale aanmoediging beperken tot de eigen woning. Het kapitaal dat men leent voor de verwerving van andere woningen (een tweede woning bijvoorbeeld) geniet niet langer een belastingvoordeel. Korf 3 bestaat in een belastingvermindering van

¹ Leden van de denktank: Marc Bourgeois (ULg, professor fiscaal recht en overheidsfinanciën), Brigitte Chanoine (ICHEC, rector, professor financiën), Rudi Vander Vennet (UGent, professor economie en bankstelsel), Henk Vanhulle (Vlerick Business School, belast met cursussen fiscaliteit)

ReThink:Tax

maximaal 3 040 euro (+ 80 euro vanaf 3 kinderen ten laste) gedurende de eerste 10 jaar van het woonkrediet en van ten hoogste 2 280 euro daarna.

4. Korf 4 – Pensioen

De vierde korf wil de belastingplichtige ertoe aanzetten zelf een **aanvulling bij zijn wettelijke pensioen op te bouwen**, en voorziet daarvoor in **twee mogelijkheden die binnen ieders bereik liggen**.

a) Pensioensparen (3de pijler)

Steeds met het oog op vereenvoudiging stelt de denktank voor de belastingvermindering voor langetermijnsparen samen te voegen met die voor pensioensparen en één belastingvermindering van 1 520 euro toe te kennen.

b) Aanvullend pensioen (2de pijler)

Het voorstel maakt het aanvullende pensioen van de 2de pijler voor iedereen toegankelijk via een verzekeringscontract van het type “vrij aanvullend pensioen”. Vandaag vallen veel werknemers uit de boot voor een dergelijk aanvullend pensioen, wat een discriminatie inhoudt. In het nieuwe stelsel genieten zowel werknemers als zelfstandigen een belastingvermindering van 30 % voor de premies die ze storten in het kader van zo’n vrij aanvullend pensioen met een maximumbedrag.

5. Korf 5 – Hospitalisatie en zorg

Deze korf wil ervoor zorgen dat 65-plussers een hospitalisatieverzekering kunnen afsluiten en in een rusthuis terecht kunnen. In die optiek wordt een fiscale vrijstelling verleend voor een eenmalige overdracht van korf 4 (groepsverzekering, individuele levensverzekering, pensioenfonds) na de leeftijd van 60 jaar, op voorwaarde dat die **overdracht dient om een hospitalisatie- of zorgverzekering te financieren**.

3. Conclusie

Het doel van het “vijfkorvenontwerp” bestaat erin te evolueren naar een **eenvoudiger en rechtvaardiger stelsel voor alle betrokken partijen**. Het schept een beter evenwicht tussen sparen op korte termijn en op lange termijn en maakt dus een betere financiering van de economie mogelijk. Het leidt ook tot de opbouw van een aanvullende bescherming voor brede lagen van de bevolking in de vorm van langetermijnsparen, pensioensparen en/of een hospitalisatieverzekering. Op die manier hoopt de denktank oplossingen aan te reiken voor de grote uitdagingen die ons land te wachten staan.